

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33599
Nom	Psicologia de l'Educació
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2012 - 2013

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1304 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil	Facultat de Magisteri	1	Primer quadrimestre
1305 - Grau de Mestre/a en Educació Primària	Facultat de Magisteri	1	Primer quadrimestre
1324 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil -Ontinyent-	Facultat de Magisteri	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1304 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil	1 - Aprenentatge i desenvolupament de la personalitat	Formació Bàsica
1305 - Grau de Mestre/a en Educació Primària	2 - Aprendizaje y desarrollo de la personalidad	Formació Bàsica
1324 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil -Ontinyent-	1 - APRENDIZAJE Y DESARROLLO DE LA PERSONALIDAD	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
DESCALS TOMAS, ADELA	305 - Psicologia Evolutiva i de l'Educació

RESUM

Esta assignatura està integrada en la matèria “Aprenentatge i Desenvolupament de la Personalitat”

de les titulacions de Grau de Mestre d'Educació Infantil i d'Educació Primària. Aporta la formació bàsica sobre les principals teories i models explicatius de l'aprenentatge escolar que capacita per a respondre a qüestions com: quins són els processos cognitius, afectius i socials de l'alumne que intervenen en l'aprenentatge, com contribueix eixe coneixement al disseny d'un ensenyament eficaç, com ajustar l'ensenyament a l'edat de l'alumne, què paper aconsegueix el canvi evolutiu per explicar els resultats escolars, etc.

El coneixement dels conceptes i principis desenvolupats al llarg de les diferents unitats temàtiques té un caràcter clarament instrumental, es pretén facilitar als estudiants ferramentes per a l'anàlisi i comprensió de situacions educatives i problemes educatius concrets, valorant la necessitat de comprendre d'una manera teòrica adequada els processos d'aprenentatge escolar com a part necessària de l'actuació pràctica del mestre.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es recomana haver superat l'assignatura Psicologia del Desenvolupament del primer quadrimestre del primer curs de la titulació. Els coneixements adquirits sobre les característiques del desenvolupament dels alumnes als diferents àmbits: cognitiu, físic/motriu, social, afectiu, etc., són bàsics per a dissenyar i desenvolupar la intervenció educativa.

COMPETÈNCIES

1305 - Grau de Mestre/a en Educació Primària

- Expressar-se oralment i per escrit de forma correcta i adequada en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.

- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergeneracionals, multiculturals i interculturals; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.
- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.
- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.
- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.
- Comprendre els processos educatius i d'aprenentatge en els períodes 0-6 i 6-12 anys en el context familiar, social i escolar.
- Conèixer les característiques dels estudiants i les característiques dels seus contextos motivacionals i socials.
- Conèixer les propostes i els desenvolupaments actuals basats en l'aprenentatge de competències.
- Saber promoure l'adquisició d'hàbits entorn de l'autonomia, la llibertat, la curiositat, l'observació, l'experimentació, la imitació, el joc, l'adquisició de normes i de límits.
- Conèixer la dimensió pedagògica de la interacció amb els iguals i els adults, la relacionada amb la coeducació, i saber promoure la participació en activitats col·lectives, el treball cooperatiu i l'esforç individual.

1324 - Grau de Mestre/a en Educació Infantil -Ontinyent-

- Expressar-se oralment i per escrit correctament i adequadament en les llengües oficials de la comunitat autònoma.

- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergènere; multiculturalitat i interculturalitat; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.
- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.
- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.
- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.
- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.
- Comprendre els processos educatius i d'aprenentatge en els períodes 0-6 i 6-12 anys en el context familiar, social i escolar.
- Conèixer les característiques dels estudiants, així com les característiques dels seus contextos motivacionals i socials.
- Conèixer les propostes i els desenvolupaments actuals basats en l'aprenentatge de competències.
- Saber promoure l'adquisició d'hàbits entorn de l'autonomia, la llibertat, la curiositat, l'observació, l'experimentació, la imitació, el joc, l'adquisició de normes i de límits.
- Conèixer la dimensió pedagògica de la interacció amb els iguals i els adults, la relacionada amb la coeducació, i saber promoure la participació en activitats col·lectives, el treball cooperatiu i l'esforç individual.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- 1.- Analitzar i comprendre els processos d'aprenentatge des del naixement fins als 12 anys en el context familiar, social i escolar.
- 2.- Conèixer les característiques dels estudiants, així com les característiques dels seus contextos motivacionals i socials.
- 3.- Comprendre, interpretar i analitzar les diferents teories i models explicatius de l'aprenentatge escolar.
- 4.- Aplicar els diferents models explicatius de l'aprenentatge escolar a la situació de l'aula.
- 5.- Analitzar les principals variables personals i interpersonals que intervenen en la situació educativa i la seua repercussió en l'aprenentatge escolar.
- 6.- Elaborar criteris d'intervenció técnico-pràctica per a dissenyar i desenvolupar propostes educatives en situacions concretes.
- 7.- Adoptar una actitud reflexiva sobre el desenvolupament dels processos d'ensenyament/aprenentatge junt a una sensibilitat respecte al paper de l'ensenyança en l'aprenentatge dels estudiants.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Unitat temàtica I. Introducció a la Psicologia de l'Educació.

Introducció en el coneixement de conceptes bàsics de la Psicologia de l'Educació fonamentals per a la comprensió dels continguts desenvolupats en la resta de les unitats temàtiques.

Tema 1. Les concepcions actuals de la Psicologia de l'Educació. Les relacions entre el coneixement psicològic i la teoria i pràctica educatives. La Psicologia de l'Educació i les pràctiques educatives escolars.

2. Unitat temàtica II. Les teories de l'aprenentatge i l'aprenentatge escolar. Implicacions educatives.

Presenta i analitza les explicacions teòriques fonamentals sobre l'aprenentatge escolar (conductuals, cognitives i constructivistes).

Tema 2. Processos i principis bàsics per explicar l'aprenentatge. Els processos de condicionament clàssic. Els processos de condicionament operant. Els processos de modelat.

Tema 3. La concepció cognitivo constructivista de l'ensenyament i l'aprenentatge: El processament de la informació. La teoria genètica de l'aprenentatge de Piaget. La teoria de l'aprenentatge verbal significatiu d'Ausubel. La teoria sociocultural de Vygotsky.

3. Unitat temàtica III. Dimensions intrapersonals en el procés d'Ensenyament/Aprenentatge.

Anàlisi de les característiques individuals dels alumnes (capacitats intel·lectuals, personalitat i motivació) i la seua relació amb l'aprenentatge escolar.

Tema 4. Les diferències individuals en l'àmbit cognitiu.

Tema 5. Les diferències individuals en l'àmbit de la personalitat i la motivació.

4. Unitat temàtica IV. Dimensions interpersonals en el procés d'Ensenyament/Aprenentatge.

Es presenta una visió general dels factors interpersonals que intervenen en la situació educativa i de la seua repercussió en l'aprenentatge escolar.

Tema 6. La interacció professor/alumne en el procés d'ensenyament/aprenentatge. L'estudi del comportament del professor i de la interacció professor/alumne des de la perspectiva procés-producte. L'ensenyament eficaç. El pensament del professor.

Tema 7. Interacció entre alumnes i aprenentatge escolar. El valor educatiu de la interacció entre alumnes. L'organització social de les activitats escolars. Interacció entre alumnes i construcció del coneixement.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teòricopràctiques	60,00	100
Estudi i treball autònom	90,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

El/la professor/a presentarà a classe els aspectes fonamentals de cada tema. Són necessaris el treball personal de l'estudiant (lectura de documents bàsics prèvia al desenvolupament del tema) i la seua participació activa en les sessions de classe.

Les **classes** seran **teòrico-pràctiques**, es a dir, es completarà la formació teòrica amb les **activitats pràctiques d'aula** que el professor considere oportunes per a afiançar els conceptes bàsics i aplicar els coneixements assolits. Es plantejarà la discussió de lectures, anàlisi de vídeos, estudi de casos, etc. Després de realitzar aquestes activitats, individualment o per grups de treball, es posaran en comú les reflexions i conclusions obtingudes.

A més a més, els estudiants hauran de realitzar un treball i lliurar el seu corresponent informe:

Remesa 1. Treball grupal i reflexió personal: elaboració d'un treball teòrico-pràctic per a presentar a un Congrés de Psicologia de l'Educació. Es recomanable que el treball tracte sobre els continguts de les unitats temàtiques III i IV. L'elaboració del treball es plantejarà i desenvoluparà en petit grup (màxim de 4 persones). Cada estudiant lliurarà una reflexió personal sobre el seu aprenentatge en la realització del treball.

AVALUACIÓ

Requeriments mínims:

- Superar la prova d'examen.
- Lliurar l'informe proposat.
- Realitzar al menys el 70% de les activitats d'aula.

Exàmens:

L'examen atorga un 60% de la qualificació final, integrant qüestions de resposta oberta i d'elecció múltiple.

Informes:

L'informe a realitzar atorga un 20% de la qualificació final.

Activitats al llarg del curs:

El valor de les activitats d'aula serà del 20% de la qualificació final.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Coll, C. (2005). Educación escolar. Desarrollo psicológico y educación (vol. 2). Madrid: Alianza.
- Doménech, F. (2007). Psicología de la educación e instrucción: su aplicación al contexto de la clase. Castelló de la Plana: Publicaciones de la Universitat Jaume I.
- Woolfolk, A. (2010). Psicología educativa (11ª edición). México: Pearson.

Complementàries

- -González, E. y Bueno, J.A. (2004). Psicología de la educación y del desarrollo en la edad escolar. Madrid: CCS.
- González_Pienda, A. y cols. (2002). Manual de psicología de la educación. Madrid: Pirámide.
- Martí, E. y Moreno, A. (2007). Competencias para aprender a aprender. Madrid: Alianza.
- Mayer, R. E. (2004). Psicología de la Educación. Enseñar para un aprendizaje significativo (vol. 2). Madrid: Pearson.
- Mayer, R. E. (2010). Aprendizaje e instrucción (2ª edición). Madrid: Alianza. Pozo, J.I. (1999). Aprendices y maestros. La nueva cultura del aprendizaje. Madrid: Alianza.
- Rivas, F. (2003). El proceso enseñanza/aprendizaje en la situación educativa (Segunda edición actualizada). Barcelona: Ariel.